

Ocena mediów

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W kwietniowym¹ badaniu, jak co roku, poprosiliśmy Polaków o ocenę działalności głównych stacji telewizyjnych i radiowych.

OCENY STACJI TELEWIZYJNYCH

Spośród czterech stacji telewizyjnych, o które pytaliśmy: TVP, telewizji Polsat, TVN i – ujętej po raz pierwszy w tegorocznym sondażu – telewizji Republika, najlepiej oceniany jest Polsat. Pozytywnie o jego działalności wypowiada się ponad trzy piąte dorosłych Polaków (64%), a tylko co ósmy ocenia ją negatywnie (12%). Prawie jedna czwarta ankietowanych (24%) nie ma zdania na temat tej stacji. W ciągu ostatniego roku opinie o programach Polsatu zmieniły się jedynie nieznacznie. Po odnotowanym w 2023 roku dość wyraźnym pogorszeniu ocen w tym roku także utrzymała się, ale już bardzo słaba tendencja spadkowa. Odsetek odpowiedzi pozytywnych w porównaniu z kwietniem 2023 roku obniżył się o 2 punkty procentowe, zaś liczba głosów krytycznych zwiększyła się o 1 punkt. Podobnie jak rok temu także w tym roku telewizja Polsat notuje najsłabszy wynik od 2012 roku.

Tak jak przed rokiem na drugim miejscu w rankingu znalazła się telewizja TVN. Pozytywnie o jej działalności wypowiada się ponad połowa ankietowanych (54%), a ponad dwukrotnie mniej osób ocenia ją negatywnie (23%). Podobnie jak w przypadku telewizji Polsat prawie co czwarty respondent nie podejmuje się jednak jej oceniać (23%). TVN jest stacją, która w zeszłym roku również wyraźnie straciła w ocenie badanych. Obecnie obserwujemy jednak minimalną, utrzymaną w granicach błędu pomiaru poprawę ocen TVN (wzrost opinii pozytywnych o 2 punkty procentowe i taki sam spadek opinii negatywnych).

Inaczej niż dotychczas pozytywne noty przeważają w ocenie działalności telewizji publicznej. TVP pod nowym zarządem dobrze ocenia 42% badanych, a nieco ponad jedna czwarta ma negatywną opinię

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (408) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

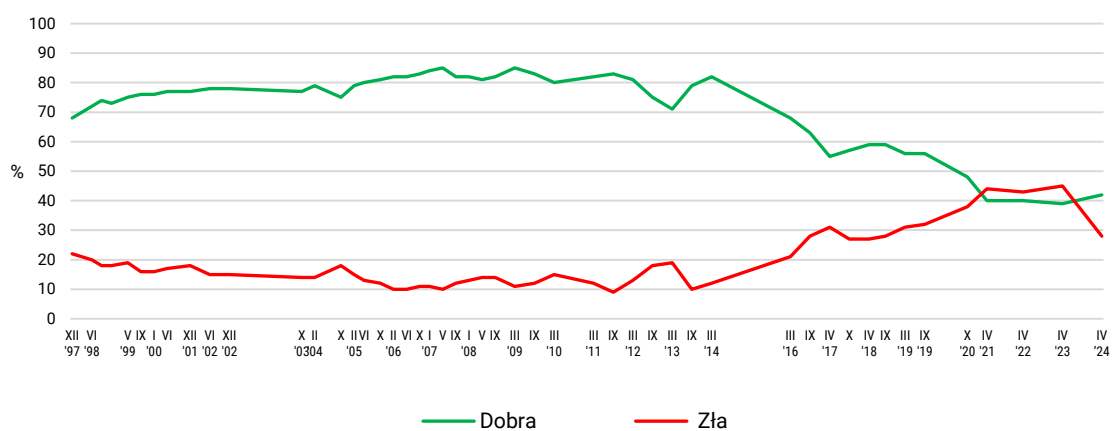
- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 8 do 18 kwietnia 2024 roku na próbie liczącej 1079 osób (w tym: 63,8% metodą CAPI, 22,9% – CATI i 13,3% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

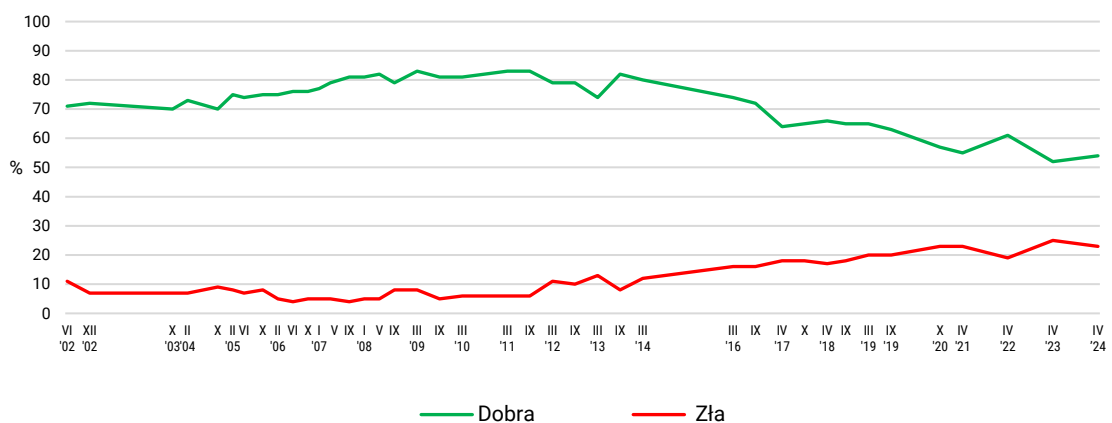
CBOS

RYS. 1. Zmiany opinii o telewizji publicznej (TVP)

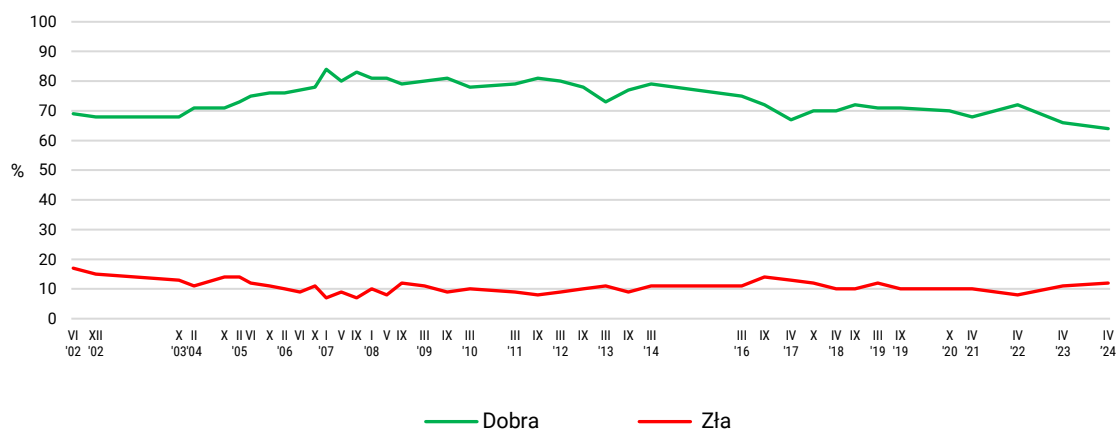
CBOS

RYS. 2. Zmiany opinii o telewizji TVN

CBOS

RYS. 3. Zmiany opinii o telewizji Polsat

Postrzeganie działalności telewizji publicznej wyraźnie różnicują dziś cechy społeczno-demograficzne, takie jak wiek badanych, poziom wykształcenia, poziom dochodów czy wielkość zamieszkiwanej miejscowości, a więc czynniki związane z nastawieniem wobec samego medium, jakim jest telewizja, a także częstością jej oglądania. Dla opinii o TVP spore znaczenie, aczkolwiek wyraźnie mniejsze niż jeszcze rok temu, mają dziś poglądy polityczne badanych.

Pozytywnym ocenom działalności TVP wyraźnie sprzyja starszy wiek i niższy poziom wykształcenia oraz – co się z tym wiąże – niższy poziom zamożności. Dobrze o TVP najczęściej wypowiadają się starsi respondenci – powyżej 54 roku życia (50% pozytywnych ocen), częściej osoby z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym i zasadniczym zawodowym (odpowiednio: 54% i 47%) niż średnim, a zwłaszcza wyższym (odpowiednio: 42% i 35%). Dobrym ocenom TVP sprzyjają także niższe dochody *per capita*, zamieszkiwanie na wsi lub w mniejszych ośrodkach miejskich, a także częstszy udział w praktykach religijnych, choć zależność ta nie jest zbyt silna. Wśród grup społeczno-zawodowych działalność TVP najlepiej oceniają renciści (60%), emeryci (50%) oraz pracownicy usług (49%). Odsetki niekorzystnych opinii są w tym przypadku dwukrotnie rzadsze.

Natomiast najbardziej krytyczni wobec TVP są najmłodszy z badanych – osoby w wieku między 18 a 24 rokiem życia. Częściej wystawiają oni telewizji publicznej negatywne niż pozytywne noty (odpowiednio: 38% wobec 29%). Inaczej niż w pozostałych grupach wiekowych negatywne opinie na temat działalności TVP minimalnie przeważają także wśród respondentów o dekadę starszych, między 25 a 34 rokiem życia (odpowiednio: 37% negatywnych ocen wobec 36% pozytywnych). Krytycznie o działalności TVP częściej niż inni wypowiadają się ponadto osoby z wyższym wykształceniem (34% pozytywnych wobec 35% negatywnych), mieszkańcy największych aglomeracji (liczących 500 000 i więcej ludności – 37% wobec 34%), badani w ogóle nieuczestniczący w praktykach religijnych (po 35% pozytywnych i negatywnych wskazań). Spośród grup społeczno-zawodowych stosunkowo najbardziej krytycznie działalność dzisiejszej TVP oceniają uczniowie i studenci (39% negatywnych opinii wobec 27% pozytywnych), przedstawiciele kadry kierowniczej i samodzielni specjaliści (odpowiednio: 39% i 34%) oraz rolnicy, choć wśród tych ostatnich w ocenie TVP minimalnie przeważają pozytywne noty (odpowiednio: 33% negatywnych opinii wobec 35% opinii pozytywnych).

Odwrotnie niż rok temu dobrze o działalności TVP częściej wypowiadają się osoby mające nie prawicowe a lewicowe i centrowe przekonania polityczne. O ile spośród osób o lewicowych i centrowych poglądach politycznych blisko połowa ocenia działalność telewizji publicznej pozytywnie, a w mniejszości są badani wystawiający jej noty negatywne (odpowiednio: 49% i 47% wobec 26% i 21%), to wśród zwolenników prawicy przeważają opinie niekorzystne – działalność TVP dobrze ocenia 35% badanych z tej grupy, a 39% ocenia ją źle.

Z odmiennością ocen w zależności od deklarowanych poglądów politycznych są związane różnice w postrzeganiu aktualnej TVP przez elektoraty poszczególnych partii politycznych. I tu w porównaniu z 2023 rokiem obserwujemy duże zmiany. Obecnie pozytywnie o działalności TVP częściej wypowiadają się zwolennicy ugrupowań obecnej koalicji rządzącej, w tym przede wszystkim Lewicy – dotychczas krytyczni wobec TVP. Odsetek pozytywnych wskazań w elektoratach rządzących ugrupowań nie jest jednak szczególnie wysoki – oscyluje w granicach 50%. Wyraźnie podzieleni w swych opiniach na temat dzisiejszej TVP są zwolennicy PiS, którzy rok temu w zdecydowanej

większości pozytywnie oceniali jej działalność. Dziś telewizję publiczną z nowym zarządem dobrze ocenia 39% zwolenników partii Jarosława Kaczyńskiego, zaś minimalnie niższy odsetek ma negatywną opinię na jej temat (37%). Jedynie wyborcy Konfederacji WiN są zdecydowanie krytyczni wobec TVP, jej działalność źle ocenia 59% zwolenników tej formacji, a tylko co ósmy wystawia jej dobre noty.

Wyraźnie zróżnicowane ze względu na poglądy polityczne i preferencje partyjne badanych są opinie na temat stacji TVN. Jej działalność pozytywnie oceniają osoby o lewicowych i centrowych przekonaniach politycznych (odpowiednio: 76% i 66% wskazań). W układzie partyjnym przekłada się to na zdecydowane poparcie wyborców Lewicy (87%), KO (82%), a także – w nieco mniejszym stopniu – Trzeciej Drogi (72%). Natomiast krytyczne zdanie na temat tej stacji przeważa wśród osób o prawicowych poglądach politycznych (44% ocen negatywnych wobec 31% pozytywnych), a w jeszcze większym stopniu wśród zadeklarowanych wyborców PiS (49% wobec 27%), a także Konfederacji WiN (57% wobec 19%).

Poglądy polityczne i preferencje partyjne wyraźnie różnicują również stosunek badanych do telewizji Republika. Przede wszystkim jest to jednak stacja słabiej znana i oceniana przez znacznie mniej liczne grupy respondentów niż pozostali uwzględnieni w badaniu nadawcy. Pozytywnie o działalności telewizji Republika wypowiadają się głównie osoby o prawicowych przekonaniach (34% pozytywnych ocen wobec 17% negatywnych), a wśród elektoratów partyjnych zadeklarowani wyborcy PiS, którzy jako jedyni w większości dobrze oceniają jej działalność (51% wobec 3%). Jednak nawet w tych grupach prawie połowa badanych nie ma wyrobionej opinii na temat tej stacji. Nie potrafi jej ocenić prawie co drugi deklarujący prawicowe poglądy polityczne (49%) i blisko połowa wyborców PiS (46%). Osoby o lewicowych, jak i centrowych przekonaniach, a także zwolennicy pozostałych liczących się na politycznej scenie ugrupowań są już wyraźnie krytyczni w ocenie działalności telewizji Republika. Relatywnie najgorzej oceniają ją zwolennicy KO (46% negatywnych wskazań wobec 2% pozytywnych). Nieco mniej krytyczni w ocenach są wyborcy pozostałych ugrupowań rządzącej koalicji: zwolennicy Lewicy oraz Trzeciej Drogi. Poza elektoratem PiS telewizja ta ma już bardzo niewielu sympatyków. Stosunkowo najwięcej jest ich w elektoracie Konfederacji WiN (9%), z drugiej jednak strony poziom krytycyzmu wobec tej stacji jest tu równie wysoki jak wśród wyborców KO (po 46% negatywnych ocen w elektoratach tych ugrupowań).

TABELA 2

Oceniane stacje telewizyjne	Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności		
		Dobra	Zła	Trudno powiedzieć
		w procentach		
TVP	Lewica	52	27	20
	Koalicja Obywatelska	49	22	30
	Trzecia Droga	47	22	31
	Prawo i Sprawiedliwość	39	37	24
	Konfederacja WiN	13	59	28
TVN	Lewica	87	2	11
	Koalicja Obywatelska	82	3	15
	Trzecia Droga	72	9	19
	Prawo i Sprawiedliwość	27	49	24
	Konfederacja WiN	19	57	24
Polsat	Lewica	73	5	23
	Trzecia Droga	71	8	21
	Prawo i Sprawiedliwość	68	16	16
	Koalicja Obywatelska	62	13	25
	Konfederacja WiN	59	19	22
Republika	Prawo i Sprawiedliwość	51	3	46
	Konfederacja WiN	9	46	46
	Lewica	7	37	56
	Trzecia Droga	2	38	60
	Koalicja Obywatelska	2	46	52

Polsat pozostaje nadawcą postrzeganym najmniej kontrowersyjnie. Z aprobatą o tej stacji wyraża się większość zwolenników wszystkich opcji politycznych. Najczęściej dobrze o jej działalności wypowiadają się elektoraty Lewicy (73%) oraz Trzeciej Drogi (71%), niewiele rzadziej – zdeklarowani wyborcy PiS (68%). Pozytywnie postrzega ją także ponad trzy piąte zdeklarowanych wyborców KO (62%). Relatywnie najmniej pozytywnych opinii telewizji Polsat wystawiają zwolennicy Konfederacji WiN, niemniej jednak i w tym elektoracie większość badanych dobrze ocenia jej działalność (59%).

OPINIE O STACJACH RADIOWYCH

Spośród nadawców radiowych już od kilku lat najlepiej oceniane jest Radio RMF FM. Również w tym roku większość badanych wystawia tej stacji pozytywne noty (57%), jedynie nieliczni (7%) mają o niej opinię negatywną. W porównaniu z ubiegłym rokiem jej notowania nie zmieniły się znacząco (różnice w granicach błędu pomiaru).

Na drugim miejscu – tak jak dotychczas – znalazło się Radio Zet, również dobrze oceniane przez ponad połowę respondentów (53%) i podobnie jak Radio RMF FM zbierające bardzo niewiele głosów krytycznych (5%). Aktualne notowania Radia Zet są nieco lepsze niż rok temu (wzrost ocen pozytywnych o 2 punkty procentowe i spadek negatywnych o 3 punkty).

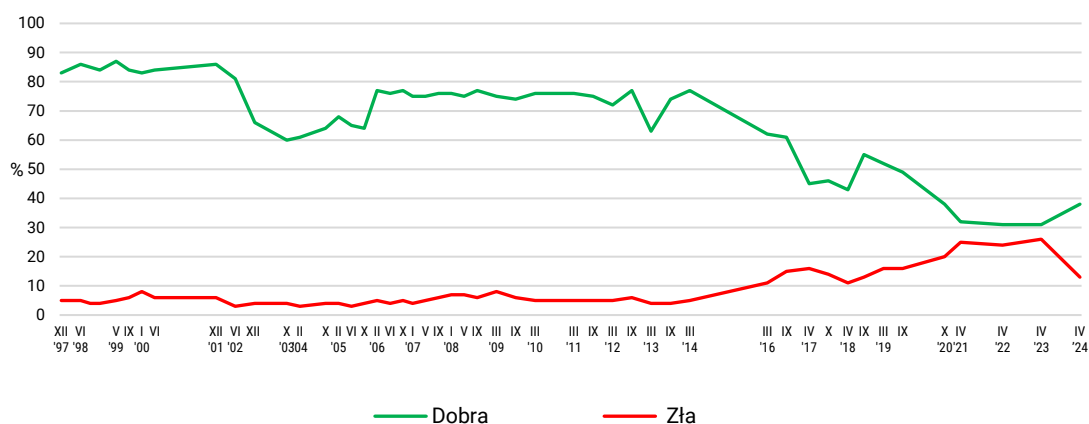
Na tle tych stacji komercyjnych wyraźnie słabiej wypada Polskie Radio, choć poprawa, jaką obserwujemy w ocenach publicznego nadawcy w stosunku do sytuacji sprzed roku, jest bardzo wyraźna. Obecnie o jego działalności z aprobatą wypowiada się prawie dwie piąte ankietowanych (38%), o 7 punktów procentowych więcej niż rok temu. W mniejszości są natomiast osoby mające negatywną opinię na ten temat – działalność Polskiego Radia źle ocenia 13% badanych, o połowę mniej niż w kwietniu 2023 roku (spadek o 13 punktów procentowych). To najlepszy wynik publicznego nadawcy od 2019 roku.

TABELA 3

Oceniane stacje radiowe	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań																Zmiany IV '23 – IV '24								
		2012		2013		2014		2016		2017		2018		2019		2020			2021		2022		2023		2024	
		III	IX	III	IX	III	III	IX	IV	X	IV	IX	III	IX	X	IV	IV		IV	IV	IV	IV	IV	IV	IV	IV
		w procentach																								
Radio RMF FM	dobra	70	74	66	73	74	69	69	58	58	56	68	64	66	59	57	60	57	57	0						
	zła	5	5	5	5	6	6	7	5	6	5	5	8	5	5	6	5	6	7	1						
	trudno powiedzieć	25	21	29	22	20	25	25	37	36	39	27	28	29	36	38	35	37	36	-1						
Radio Zet	dobra	68	70	62	71	71	66	66	51	51	47	61	59	61	51	50	52	51	53	2						
	zła	5	5	5	4	6	6	5	5	6	5	5	6	4	4	5	6	8	5	-3						
	trudno powiedzieć	27	25	33	25	23	28	29	44	43	48	34	35	35	44	45	43	42	41	-1						
Polskie Radio (publiczne)	dobra	72	77	63	74	77	62	61	45	46	43	55	52	49	38	32	31	31	38	7						
	zła	5	6	4	4	5	11	15	16	14	11	13	16	16	20	25	24	26	13	-13						
	trudno powiedzieć	23	17	33	22	18	27	25	39	40	46	32	32	35	42	43	45	44	49	5						

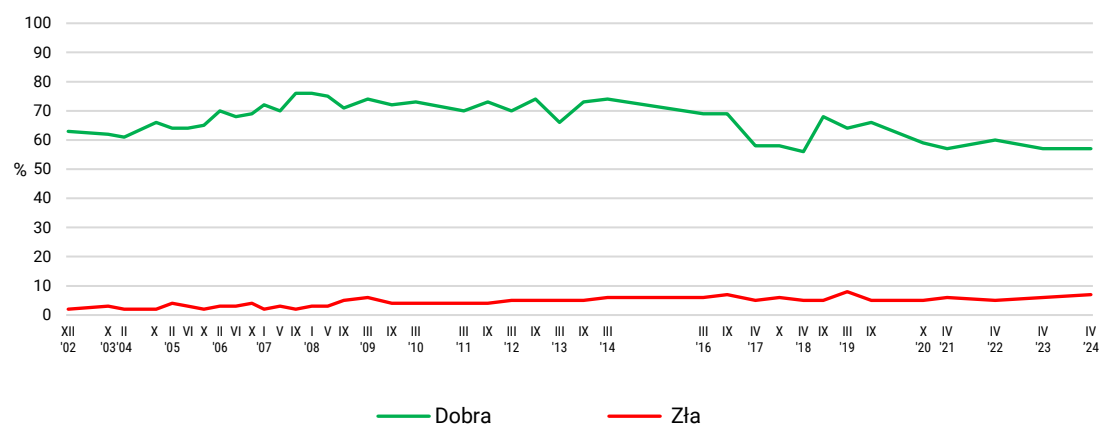
CBOS

RYS. 4. Zmiany opinii o Polskim Radiu

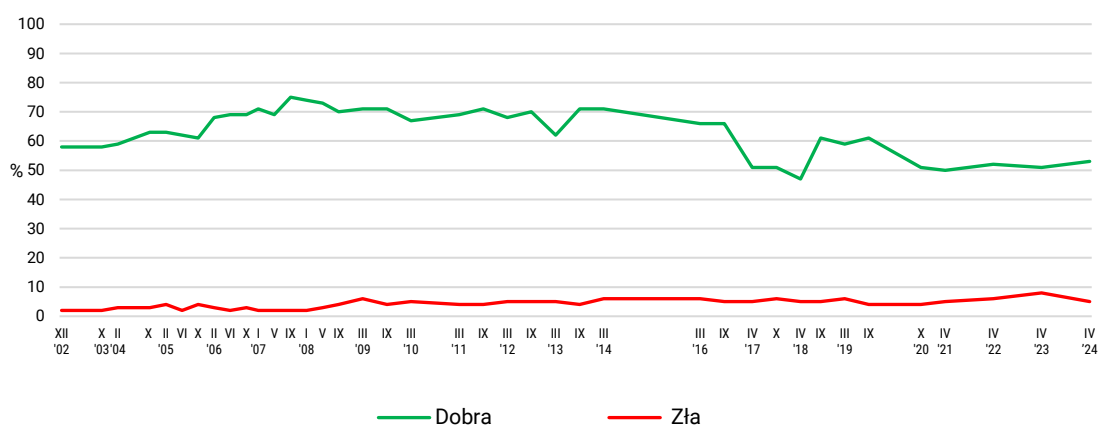
CBOS

RYS. 5. Zmiany opinii o Radiu RMF FM

CBOS

RYS. 6. Zmiany opinii o Radiu Zet

Obecnie Polacy są znacznie mniej podzieleni w swych opiniach na temat Polskiego Radia. We wszystkich grupach wyróżnionych ze względu na cechy społeczno-demograficzne i status społeczno-zawodowy przeważają pozytywne opinie na temat jego działalności. Pozytywne noty Polskiemu Radiu częściej niż inni wystawiają z jednej strony najmłodszy, z drugiej zaś osoby starsze, powyżej 54 roku życia. O publicznym radiu częściej z aprobatą wypowiadają się też mieszkańcy wsi i mniejszych ośrodków niż dużych aglomeracji, na tle pozostałych grup wyróżniają się jednak pod tym względem przede wszystkim osoby mieszkające w miastach średniej wielkości, mających od 20 000 do 99 999 ludności (45%). Aprobata dla działalności Polskiego Radia maleje wraz z wykształceniem badanych – im jest ono niższe, tym częściej wystawiają oni dobre oceny. Opinie respondentów są natomiast słabo zróżnicowane, jeśli chodzi o poglądy polityczne i silnie z nimi związane praktyki religijne. Publiczne radio nieco lepiej oceniają osoby o prawicowych i centrowych poglądach politycznych (po 39% dobrych ocen) niż deklarujący przekonania lewicowe (34%).

Pozytywne opinie na temat Polskiego Radia przeważają także wśród zwolenników wszystkich ugrupowań dzisiejszej sceny politycznej. Tak jak dotychczas stosunkowo najwięcej sympatyków ma ono w elektoracie PiS (47%). W porównaniu z ubiegłym rokiem² aprobata zdeklarowanych wyborców partii Jarosława Kaczyńskiego dla działalności Polskiego Radia jest jednak mniej powszechna. Wówczas dobrze wypowiadało się o nim aż 60% badanych deklarujących poparcie dla tej formacji, a tylko trzech na stu wystawiało mu negatywne noty (3%). Dziś działalność Polskiego Radia źle ocenia prawie co piąty zdeklarowany wyborca PiS (18%). Dużo lepsze niż przed rokiem są natomiast opinie na temat jego działalności w elektoratach wszystkich pozostałych ugrupowań – wcześniej zdecydowanie krytycznych w ocenach. Poza wyborcami PiS tę działalność dobrze oceniają zwłaszcza wyborcy Lewicy (40% ocen pozytywnych wobec 10% negatywnych). Nieco mniej przychylni w ocenach Polskiego Radia są zwolennicy współrządzącej Trzeciej Drogi oraz KO (po 33% dobrych ocen i odpowiednio: 11% i 12% opinii złych). Bilans ten stosunkowo najsłabiej wypada w elektoracie Konfederacji WiN, niemniej jednak nawet wśród zwolenników tej formacji wyraźnie przeważają osoby dobrze oceniające działalność publicznego radia (36% ocen pozytywnych wobec 23% negatywnych).

Rozgłoszenie komercyjne – Radio RMF FM i Radio Zet – są pozytywnie oceniane przede wszystkim przez wyborców Trzeciej Drogi (odpowiednio: 70% i 69%). Nieco mniej zdecydowanie z aprobatą wyrażają się o nich elektoraty pozostałych ugrupowań rządzących – Koalicji Obywatelskiej i Lewicy. Również ponad połowa wyborców Konfederacji WiN dobrze ocenia działalność zarówno Radia RMF FM, jak i Radia Zet. Relatywnie najmniej korzystnych ocen obu tym stacjom wystawiają zwolennicy PiS, niemniej jednak w tym elektoracie są one znacznie częstsze niż oceny negatywne.

² Zob. komunikat CBOS „Opinie Polaków o stacjach telewizyjnych i radiowych”, czerwiec 2023 (oprac. K. Pankowski).

TABELA 4

Oceniane stacje radiowe	Na kandydata której partii/ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w wyborach do Sejmu?	Oceny działalności stacji radiowych		
		Dobra	Zła	Trudno powiedzieć
		w procentach		
Polskie Radio (publiczne)	Prawo i Sprawiedliwość	47	18	35
	Lewica	40	10	50
	Konfederacja WiN	36	23	41
	Trzecia Droga	33	11	55
	Koalicja Obywatelska	33	12	56
Radio RMF FM	Trzecia Droga	70	7	23
	Koalicja Obywatelska	62	6	32
	Lewica	58	9	33
	Konfederacja WiN	57	16	26
	Prawo i Sprawiedliwość	50	9	42
Radio Zet	Trzecia Droga	69	2	29
	Koalicja Obywatelska	58	3	39
	Lewica	55	2	43
	Konfederacja WiN	54	19	27
	Prawo i Sprawiedliwość	47	8	46

Spośród czterech stacji telewizyjnych, o które pytaliśmy w tym roku, najlepsze oceny zbiera telewizja Polsat. Przoduje ona tak jak w ubiegłych latach, choć w ostatnich dwóch pomiarach postrzeganie tej stacji stało się nieco bardziej krytyczne. Podobnie jak przed rokiem na drugim miejscu w rankingu znalazła się telewizja TVN. Ponad połowa dorosłych Polaków pozytywnie wyraża się o jej działalności, zaś ponad dwukrotnie rzadziej oceniana jest ona negatywnie. Zmiany w telewizji publicznej sprawiły, że oceny TVP poprawiły się, choć poprawa ta polega przede wszystkim na zdecydowanym spadku głosów krytycznych przy tylko minimalnym wzroście ocen pozytywnych. Wydaje się, że Polacy zmienili ostatnio swoje złe nastawienie do TVP, ale ciągle jeszcze oczekują poprawy poziomu jej programów. Ogólnie rzecz biorąc, w odróżnieniu od zeszłego roku w ocenach TVP notujemy więcej głosów pozytywnych niż negatywnych. Uwzględniona po raz pierwszy wśród głównych ogólnopolskich nadawców telewizja Republika częściej postrzegana jest krytycznie niż oceniana pozytywnie. Jednak większość ankietowanych po prostu jej nie zna i nie ma sprecyzowanej opinii na jej temat.

Wśród stacji radiowych od kilku lat najlepiej oceniane jest Radio RMF FM, na drugim miejscu plasuje się Radio Zet. Pozytywnie o tych stacjach wypowiada się ponad połowa ankietowanych, a tylko nieliczni mają o nich złą opinię. W porównaniu z ubiegłym rokiem notowania RMF FM praktycznie się nie zmieniły, zaś Radio Zet minimalnie zyskało. Na tle stacji komercyjnych słabiej wypada Polskie Radio – o jego działalności z aprobatą wypowiada się niespełna dwie piąte ankietowanych, prawie trzykrotnie mniej jest głosów negatywnych. Po ostatnich zmianach w radiu publicznym i jego

poszczególnych programach wyraźnie obniżył się odsetek złych ocen, a jednocześnie (choć w mniejszym stopniu) wzrosła liczba opinii dobrych. Odnotwany w tym roku wynik publicznego nadawcy jest najlepszy od 2019 roku.

Opracowała
Agnieszka Cybulska